

15615. HELDUARO ETA ZAHARTZAROAREN GARAPENA

Irakasleak: *Luixa Reizábal*, (31 Taldea, euskaraz)
Izarne Lizaso (01 Taldea, gazteleraz)
Raquel Malla (02 Taldea, gazteleraz)

Kodea: 15615

Enborrezko irakasgaia

Bigarren ikasturtea

Bigarren lauhilekoa

Kredituak guztira: 4,5. Kreditu teorikoak: 3, Kreditu praktikoak: 1,5

HELBURU OROKORRAK

Helduaroan eta zahartzaroan gertatzen diren aldaketa biologikoak, psikologikoak eta sozialak aztertzea.

GAITEGIA

1.- NARRERA:

1.1.- Helduaroaren definizioa eta izaera soziala. 1.2.- Helduaroa osatzen duten aroak. 1.3.- Helduaroan bereganatu ohi diren rolak: ezkontidearena, gurasoarena eta langilearena.

2.- RELDUAROKO ETA ZAHARTZAROKO ALDAKETA FISIKO ETA FISILOGIKOAK.

2.1.- Helduaro goiztiarreko aldaketa fisiko eta fisiologikoak. 2.2.- Tarteko helduaroeko aldaketa fisiko eta fisiologikoak. 2.3.- Zahartzaroko aldaketa fisiko eta fisiologikoak.

3.- SINARRIZKO PROZESU KOGNITIBOAK HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

3.1.- Informazioaren prozesamendu-sistema. 3.2.- Oroimena. 3.3.- Ikaskuntza. 3.6.- Arrazonamendua eta arazoaren biderapena.

4.- HZAGUTZAREN GARAPENA HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

4.1.- Helduaroeko pentsamendu formala. 4.2.- Pentsamendu postformala. 4.3.- Ikuspegi psikometrikoa. 4.4.- Informazioaren prozesaketari buruzko ikuspegia.

5.- HORTASUNAREN GARAPENA HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

5.1.- Krisialdi normatiboen ikuspegia. 5.2.- Gertakizunei buruzko ikuspegia.

6.- HDISKIDETASUNA HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

6.1.- Adiskidetasun harremanen definizioa eta ezaugarriak. 6.2.- Adiskidetasun harremanen funtzioak. 6.3.- Adiskidetasun harremanen garapena helduaroan.

7.- HMODIOA ETA SEXUALITATEA HELDUAROAN ETA ZAHARTZAROAN.

7.1.- Maitemintzea eta bere osagaiak. 6.2.- Maitemintze prozesua. 6.3.- Sexualitatea helduaroan eta zahartzaroan.

8.- HAMILIA-ZIKLOA.

8.1.- Familiaren ezarrera. 8.2.- Zabalkuntza aroa. 8.3.- Aro egonkorra. 8.4.- Murrizketa aroa. 8.5.- Guraso-osteko aroa.

9.- KIBORTZIOA ETA ALARGUNTZA.

9.1.- Dibortzioa. 9.2.- Alarguntza.

10.- AMAKUMEZKOEN AURKAKO INDARKERIA

10.1.- Zer dira emakumezkoen aurkako tratu txarrak?. 10.2.- Tratu txar motak.

11.- DZKONGABETASUNA.

11.1.- Ezkongegelditzeko arrazoiak. 11.2.- Ezkongabetasunaren abantailak. 11.3.- Ezkongabetasunaren desabantailak.

12.- KAN-ZIKLOA.

12.1.- Lana. 12.2.- Langabezia. 12.3.- Lanbide aldaketak. 12.4.-Emakumezkoen egoera berezia. 12.5.- Erretiroa.

BIBLIOGRAFIA

- CARRETERO, PALACIOS & MARCHESI (1998), *Psicología Evolutiva III: Adolescencia, madurez y senectud*. Madril: Alianza Editorial.
- GONZALEZ, A.M.; FUENTES, M.J.; DE LA MORENA, M.L.; BARAJAS, C. (1995) *Psicología del Desarrollo: teoría y prácticas*. (12, 23 eta 25. praktikak soilik). Archidona: Aljibe.
- SCHAE, K.W.; WILLIS, S.C. (2003), *Psicología de la Edad Adulta y la vejez*. Madril: Pearson
- VEGA J.L. & BUENO B. (1995), *Desarrollo adulto y envejecimiento*. Madril. Síntesis.

SAKONTZEKO BIBLIOGRAFIA

- CRAIG, G.J. (2001), *Desarrollo Psicológico*. Mexiko: Prentice-Hall Hispanoamericana.
- CLARKE-STEWART A.; PERLMUTTER M. & FRIEDMAN S. (1988), *Lifelong Human Development*. John Wiley & Sons. New York.
- CLEMENTE A. (1996), *Psicología del desarrollo adulto*. Madril. Narcea.
- DEMETRIOU, DOISE & VAN LIESHOUT (1998) *Life-Span Developmental Psychology*. New York: John Wiley & Sons
- DURKIN (1995) *Developmental Social Psychology*. Oxford. Blackwell.
- GARCIA MADRUGA J. & LACASA P (1990), *Psicología evolutiva II*. UNED.
- HOFFMAN, L; PARIS, S. & HALL, E. (1996), *Psicología del desarrollo hoy II*. McGraw Hill.
- LACHMAN, M.E. (2001), *Handbook of Midlife Development*. New York: John Wiley & Sons.
- LEFRANCOIS, G. (2001). *El ciclo de la vida*. México:Thompson.
- PALACIOS, MARCHESI & COLL (1999) *Desarrollo Psicológico y Educación. I Psicología Evolutiva*. Madril. Alianza Editorial.

PAPALIA D.E. & WENDKOS OLDS S. (2005), *Desarrollo Humano. 9. argitaraldia*. Santa Fé De Bogotá: McGraw Hill.

STASSEN-BERGER, K.; THOMPSON, R.A. (2001), *Psicología del Desarrollo: Adultez y vejez*. Madrid: Médica Panamericana.

EBALUAKETA

---

8 puntuko AZTERKETA. Galderak honako gai hauei buruzkoak izango dira:

- 14 galdera labur (dena 7 puntu) gai teorikoei buruzkoak (3. eta 4. gaiak barne).
- 2 galdera praktikei buruzkoak (puntu 1).

Beste bi puntuak, praktiken aurkezpenetatik eta horiei buruzko txostenetatik aterako dira.

Ordu ez presentzialak: Derrigorrezkoak dira. Gaitegiko 3. eta 4. gaiei buruz taldean egindako lanaren bitartez beteko dira. Horien ebaluaketa, azterketan agertuko diren 2 galderen bitartez egingo da.

Praktikak: Hiru praktika egingo dira: lehena, emakumezkoen aurkako indarkeriari buruzkoa; bigarrena, gurasotasunari buruzkoa eta azkena adiskidetasunari buruzkoa. Praktikak ebaluatuko dira haien aurkezpenaren, haiei buruzko txostenen eta azterketan agertuko diren 2 galderen bitartez.